

Obsah: strana

Jubilanti 1

Folklorní akce

Lidová píseň a krajina potřetí 2

Foskar 2005 2

Naše tradice 4

Pálava 2006 6

Obrázky 7

Beseda se Sbořečkem žen z Lipova 8

Ostatní

Pivo, víno nebo slivovičku ? 9

Dějiny vína a piva 13

Názory, diskuse, polemiky

Pohledy a pocity od súdné stolice 17

KRAJINA a PÍSEŇ 19

Čtěte 21

Články patřící do Krůžkozoru č. 71

Zápis z valné hromady 22

Ke kauze Stanovy 24

Reakce na článek 'Jak to vidí tanečník' 24

Jubilanti

jméno	narozen	věk
Libuše Štěpánková	20.7.1931	75
Marie Bulíčková	24.7.1926	80
Jiřina Kopřivová	27.8.1956	50
Ing. František Kašník	7.9.1931	75

Jubilantům přejeme mnoho štěstí, pevné zdraví a spoustu příjemných chvil strávených ve Slováckém krůžku v Brně.

Folklorní akce

Lidová píseň a krajina potřetí

Dne 15.3.2006 se v sále Univerzity obrany na Šumavské 4, konala tradiční beseda u cimbálu Slováckého krúžku v Brně, určená pro širokou veřejnost. Výbor na ni, na žádost členů Krúžku, pro zpestření činnosti, naplánoval přednášku o lidové písni a krajině. Pásmo bylo presentováno již potřetí.

Mužský sbor se na besedě sešel v hojném počtu, zpěvaček přišlo jen 7, většinou nové tváře. Vystoupení žen zachraňovala Eva Filová, která odzpívala všechna sóla za nemocnou sólistku Yvonu a hlavně s přispěním druhých hlasů Blaženy Šmídové a Mirky Skalníkové odzpívala i dueta a ostatní požadované písně spolu se sborem. První sloku sólové písně Chodníček bělavý mezi vinohrady zahrál primáš na hranici ultrazvuku (v G), když na předchozí dotaz po tónině odpověděla hrdě zpěvačka 'v čemkoliv'. Eva statečně zazpívala a sklídila zasloužený potlesk publika. Hrochofské zazpíval sám přednášející, který vlastními zpěvy provázel střídavě s muzikou a sbory opět celou svou přednášku. Na závěr se celý sál rozezvuchel společnou písní Na horách studénky. Přednáška končila aplausem a velkým nadšením především u členů soudné stolice. Svými chvalozpěvy přispěli strýcové Kučera a Pavlík, kteří slíbili i příspěvky do Krúžkozoru.

ML

Foskar 2005

V sobotu 1. dubna 2006 se konal, před poloprázdným hledištěm a za účasti České televize, slavnostní předávací večer FOSKAR 2005. Jde o ocenění výrazných počínů v aktivním hudebním a tanečním folkloru a folklorismu v České republice.

Vyhlašovatelem a pořadatelem projektu je Nadační fond FOSKAR, spolupředatelem Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Vítěze hledá 170 členná folklorní akademie. Slavnostní večer se konal v Divadle Bolka Polívky poprvé v Brně. Vyhlášení první dvou ročníků proběhlo v rámci MFF festivalu ve Strážnici.

V úvodním čísle vystoupila muzika VUS Ondráš vedená Karlem Martyšem s písněmi z moravskoslovenského pomezí a v taneční složce se představila i Monika Brindzáková, redaktorka Českého rozhlasu v Brně..

Vlastní pořad vtipně provázeli Monika Brindzáková a David Pavlíček.

Výsledky podle kategorií byly následující:

1. **Zpěvák**/zpěvačka. Nominovaní byli zpěváci: Dušan Holý, Josef Kútný, Jaromír Nečas, Jitka Novotná, Pavel Ptáček.

Zvítězil **Dušan Holý** a uvedl se písní Letěl, letěl roj za doprovodu BROLNu. Tuto známou píseň zpíval vítěz poprvé s muzikou Jožky Kubíka před 60 lety.

2. Vokální sbor. Nominovány byly sbory: Dívčí pěvecký sbor Prácheňského souboru, Klebetnice z Hluku, Mužský sbor z Hrubé Vrbky, Sboreček žen z Lipova, Sestry Žabkovy.

Zvítězil **Dívčí pěvecký sbor Prácheňského souboru** ze Strakonice vedený známým sběratelem, upravovatelem a muzikantem Josefem Režným. Jejich vystoupení bylo předčasným vrcholem večera. Zpěv dívek působil jako pohazení. Předvedly písně od tichých, zadumaných až po rozvernou píseň z pastvy.

3. Nosič. Nominovány byly nosiče: Borovanské zvony – Slávka Bulánová, Dobře je s muzigú – Soláň, Hrubá Vrbka, hrubá (2CD), Šmytec, Zpívá Jaromír Nečas. Zvítězil nosič **Zpívá Jaromír Nečas**, který interpret nazpíval s doprovodem cimbalisty Jury Petru.

Interpret zazpíval za doprovodu cimbalisty Jury Petru 2 písně z nosiče: Odbytý (začíná K Biskoupkám cestička zlatá) a Samovrahyně (začíná Súdijá synečka v Kyjově na právě). Obě písně jsou ze sbírky Moravských lidových písní Františka Sušila.

4. Veřejně prezentovaný pořad. Nominovány byly pořady: Bože milý, Bože (Hornácké slavnosti), Hanácká svatba (MFF Strážnice), Láska manželská aneb na jeho hrobě poskočím sobě (MFF Strážnice), Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku (MFF Strážnice), Strážnické legendy (MFF Strážnice).

Zvítězil pořad **Strážnické legendy** autorek Martiny Pavlicové (je naší zástupkyní přes folklor v UNESCO a není příbuznou primáše Hradišťanu) a Lucie Uhlíkové.

Za doprovodu muziky Jury Petru se představili 4 vítězové Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku s písní Teče voda teče ryby po ní skáčů.

5. Rozhlasový/televizní pořad. Nominovány byly pořady: Folklorika (Česká televize), Hudební hostina na zahradě (Český rozhlas Brno), Zblížka – odkaz dalekonosných huslí J. Kubíka (ČT), MFF Písek 2005 (ČT).

Zvítězil pořad **Folklorika** (s Folklořním magazínem se vysílá po 14 dnech, zpravidla ve středu v podvečer a opakuje se v neděli ráno) mladé **autorky** Zlaty Potykové. Na dokreslení byla promítnuta ukázka guralských písní.

6. Muzika. Nominovány byly muziky: Danaj, Hradišťan, Kašava, Pošumavská dudácká muzika, Slovácko ml..

Zvítězila **CM Danaj** ze Strážnice s uměleckou vedoucí Magdou Múčkovou, pravnučkou malíře Jožky Úprky. Kdepak jsou časy (rok 1981), kdy Slávek Volavý vytýkal Zdeňku Kašparovi, že zašpinil kádrový profil muziky babama!

Členové muziky Danaj jsou v současné době rozptýleni po republice (Žďár, Strání, Kyjov). Schází se, aby si zahráli pro potěšení, 1x za 14 dní.

Primáš Jan Gajda zazpíval známé strážnické danaje zakončené verbuňkem (pásmo začíná Na petrovských dolinách a končí verbuňkem Janoškova stará máti plakala).

7. Soubor. Nominovány byly soubory: Mladina, Slezan, Slovácký soubor Kyjov, Valašský vojvoda, VUS Ondráš.

Zvítězila **Mladina z Plzně**. Jde o věkově mladý soubor. V osmičlenné muzice hraje 5 žen (všechny 4 housle včetně primu) a budeme muset brzy upravit známé rčení na 'Co Čech to muzikantka'. Soubor se předvedl tanečním pásmem.

8. Přínos k udržení a rozvoji folkloru. Nominovaní byli: Zdeněk Bláha, Jaroslav Jurášek, Jiřina Langhammerová, Franišek Okénka, Oto Žabka.

Zvítězil **Jaroslav Jurášek**. Jeho spolužák z JAMU Jindřich Hovorka (končili spolu v roce 1961) uváděl své úrazy na houslích (3x rozříznutý prst o strunu a ulomený nehet o hmatník).

Následně BROLN zahrál Primášovu píseň od Samka Dudíka v úpravě Jaroslava Juráška.

9. Síně slávy. Nominovaní byli: Zdeněk Bláha, Jaromír Nečas, Josef Režný.

Kdo byl nominovaný se diváci toho večera nedověděli, ale Luboš Holý vítěze uvedl písní Nemožem, nemožem ako si pomožem, což je 55 let stará úprava písně od **Jaromíra Nečase**. Navíc starosta města Kyjova oznámil, že byl Jaromír Nečas jmenován i čestným občanem města Kyjova. Nás těší, že vyznamenaný je dlouholetým čestným členem Slováckého krúžku v Brně!

Spolu s Jaromírem Nečasem nastoupil kyjovský mužský sbor (22) a muzika Jury Petřů (6) vedená Petrem Petřů. Připravili si pásmo z Kyjovska (počínaje táhlou Otvírajte sa kyjovské brány, přes skočné Kupte mně mamičko šaty nové ... a končící oslavnou písní Daj nám pán bůh zdravíčka).

Ukazuje se, že Mekkou folkloru v České republice je v současné době Kyjov. Vždyť taky radnice vynakládá na jeho udržení 200 tis. Kč ročně!

Večer byl zakončen písní Kdyby byla Morava jako je Slezsko za účasti všech účinkujících a verbuňkem Seděla jsem v okénečku šila sem, kdy se k vítězům ve verbuňku připojili další verbíři.

VL

Naše tradice

Kolem Velikonoc se koná v Brně setkání zástupců města Brna a družebních měst z německy mluvících zemí (Německa, Rakouska a Švýcarska). Zahájení bývá na Velký

pátek, kdy jsou zástupci měst přijati primátorem na Nové Radnici. V loňském roce kulturní vložku zajišťoval náš mužský sbor. Po ní následoval slavnostní raut obsahující jídla včetně masových specialit na který, podle tradice starého 'Mocnářství', nebyli zpěváci pozváni. Tím se stala tato akce noční můrou mužského sboru.

Také v letošním roce jsme byli požádáni, abychom vystoupili. Řada zpěváků hned hledala důvod proč se akce nezúčastnit. Nejlépe na tom byly současní členové jiných pěveckých těles, neboť se omluvili, že vystupují se svými sbory. Naši náboženští fundamentalisté si na Velký pátek, podle křesťanské tradice, svobodně vybrali za druh půstu právě společné nevystupování a snažili se pro tento okázalý půst získat i další zpěváky. Ateisté kontrovali tím, že nepozváním na raut byli loni těžce uraženi a odmítli se proto akce rovněž zúčastnit. Protože však většina členů sboru (11) přislíbila účast, bylo vystoupení potvrzeno.

Vlivem opakující se propagandy fundamentalistů proti akci a po zjištění, že na vystoupení budou chybět někteří nosní tenoři, začali se dodatečně omlouvat z vystoupení nedostatečně sebevědomí zpěváci, čímž tenorovou složku ještě více oslabil. Proto musely být na poslední zkoušce vyřazeny písně jdoucí do větších výšek.

Na vlastní vystoupení bez omluvy nedorazilo hned několik 'zapomnětlivých' zpěváků * . Přitom ještě 2 dny před akcí každý z nich potvrdil svou účast. Šlo převážně o pracovníky resortu školství, kde má zřejmě bezcharakterní chování již svou tradici. Vzpomněl jsem si při této příležitosti na svého třídního učitele, který nám neustále vštěpoval do hlavy zásadu, že 'věci se musí dělat tak, aby se vlk nažral a koza zůstala celá'. O tom, že jde o staletou tradici svědčí fakt, že když se proti ní vzbouřil žák Tomáš Masaryk, náš pozdější prezident, byl vyloučen ze školy.

Při převlékání jsme se na vystoupení, podle krúžkové tradice, připravovali vzýváním patrona Slovácka, prostřednictvím blatnického vína vyrobeného z hroznů uzrálých na úpatí kopce Svatého Antonínka. Byli jsme vyslyšeni. V pořádku dorazila hudecká muzika 'Krúžku' sladěna do různých variant krojů (kroje z Horňácka a z Vracovska). Rovněž přítomní zpěváci (převážně důchodci) byli pestře krojově a variantně rozlišení (kroje z Horňácka, Severokyjovska, Podluží a z Vracovska), což působilo známému folkloristovi opravdovou radost. Naše oblečení kontrastovalo proti dobovému, většinou černému, podle našeho vkusu pohřebnímu oblečení hostů. Uvedli jsme se pásmy z Hanáckého Slovácka a z Horňácka, za což jsme sklidili potlesk a pořadatel přispěchal s poděkováním za krásné vystoupení. Dotazující jsme navíc ujistili, že nejsme z Rumunska, ale z Moravy.

Po krátkém projevu tlumočnice následoval tradiční raut bez nás. V úzkém kruhu jsme si při muzice ještě zazpívali písně z Kapanic. Útěchou nám bylo vlastní víno z Velkopavlovické oblasti, té oblasti, z jejíž hroznů se vyrábí mešní víno

v Arcibiskupských sklepech v Kroměříži. Náš patron plakal a jeho slzy v podobě drobného deště zkrápěly večerní Brno. Hosté si vystačili s harmonikou a my mohli domů.

Po převlečení za námi ještě jednou zavítal šťastný pořadatel, znovu poděkoval za nádherné vystoupení a vyjádřil přání, abychom se na této tradiční akci opět po roce sešli.

* Protože se situace chronicky opakuje, umožnilo to experimentálně stanovit Zákon o počtu skutečně zúčastněných členů mužského sboru = (počet přihlášených-1) /2. Například v minulém roce na vystoupení ve Šlapanicích, se dostavilo v souladu s tímto zákonem 5 z 11 přihlášených zpěváků (11-1)/2.

VL

Pálava 2006

V sobotu 6.5. se konal tradiční přechod Pálavy. Na letošní výlet jsme byli posilněni starostou souboru Šafrán a jeho ženou. Starosta, známý vinař, byl zlákan vídinou, že navštívíme sklep ve skalní vinárně pod Kozím hrádkem.

Tak jako minulý rok ani letošní rok nepodpořil Pavel svým vínem. Vymluvil se na změnu jízdního řádu (autobus projížděl později z důvodu delší trasy a většího počtu zastávek) v důsledku čehož autobus minul.

Ani letos jsme na úvod neopomněli zazpívat v zámecké zahradě. Dále nás již čekaly samé improvizace. Cukrárna na náměstí byla změněna na Informační středisko. Náhradní cukrárna s příjemným posezením u placatého kamene coby stolu měla nedostatečný sortiment.

Skalní vinárna pod Kozím hrádkem byla zavřena. Majitel spal, neboť se připravoval na večerní nápor ruského zájezdu o 140 lidech. Platil zákaz chození do sklepa, koštu a prodeje vína. Po oznámení obsluhujícímu personálu, že jsme ze Slováckého krúžku, jsme byli pozváni na předzahrádku. Náš vyjednaváč Josífek usmlouval za písničku možnost návštěvy sklepa alespoň pro starostu (a tím vlastně pro všechny). Ochutnali jsme sauvignon. Po dalším jednání jsme si směli za písničku natáhnou víno na cestu. Košť vína nám však utekl o vlásek, neboť jsme nebyli schopni dát na přání dohromady slova současně 'podlužácké hymny' Zpívali mužáci pod kaštanem u máje. Vedoucí nácviku píseň zavrhl jako umělou a nám by se tolik hodila!

Na závěr jsme ochutnali nabízený rum a slivovici. Poté viděla Marcelka trasu dvakrát (delší) a rozhodla se vrátit autobusem domů. Starosta Šafrána prohlásil, že tak špatně na tom v jejich souboru nikdo není a vydal se s námi na cestu s francouzskými holemi. Cestou jsme získali jeho zkušenosti ze stavby vinného sklepa a stabilizace teploty a vlhkosti v něm.

Za Kozím hrádkem, vedle židovského hřbitova, provozovali svou hudební produkci islamisté, soudě alespoň podle šátků na hlavách přítomné komunity.

Ve stínu Kočičí skály jsme absolvovali svačinku (přeškoštovali víno).

Vyšplhali jsme Stolovou horu. Nárazový vítr dělal cestu příjemnou (až na odlétající čepici), ale opar na obzoru nedovoloval ani dalekohledem zahlédnout obvyklé atrakce, jimiž jsou Mínet a atomová elektrárna Dukovany. Stráně nás vábily žlutými květy petrkličů. Proti nám postupovaly skupiny turistů, z nichž některé vyrazily až z Popic. V Klentnici byl hotel Blanka jen pro uzavřenou společnost a museli jsme využít k občerstvení služeb dalšího penzionu. Zde nás také minulo 20 řvoucích motocyklů - harleyářů.

Kapacita sálu v Perné, kde se koná košt vína, už dávno nestačí a tak se stoly nacházely i v přílehlé ulici. Náš vyjednaváč dostal za úkol sjednat odpovídající vstupné na zbyvajících 90 minut do odjezdu autobusu. K dohodě však nedošlo.

Místo na koštu jsme poseděli na nádvoří protější hospody pod keři vinné révy a spřádali plány na průběh dalšího ročníku. Příští akci začneme návštěvou Pavla v jeho sklepě v Dolních Dunajovicích, abychom mu ušetřili cestu na autobusovou zastávku a možnou kolizi s autobusem. Následně půjdeme Dunajovickými kopci (jde o unikátní kombinaci stepi a vinohradů) přes Jánský vrch (285 m) na Dobré Pole a pak (vlakem) do Mikulova. Výlet zakončíme ve skalní vinárně pod Kozím hrádkem.

Tak nezapomeňte na akci Dunajovickými kopci 2007!

VL

Obrázky

Dne 7.5.2006 se konalo vystoupení Slováckého souboru Kyjov v Divadelním sále MKS v Kyjově. Šlo o scénické zpracování folkloru v programu zvaném Obrázky. Námětu, dramaturgie a režie se ujali Pavel Růžička a Ladík Šimeček, pořadem provázel Ladík Šimeček v roli žebráka.

Účinkovala příprava vedená Ludmilou Pokorákovou, taneční soubor vedený Milanem Pokorákem, mužský sbor vedený Jurem Petřů a ženský sbor vedený Evou Soldánovou. Jednotlivá čísla programu doprovázela buď CM Jury Petřů s primášem Petrem Petřů nebo štrajková muzika vzniklá spojením hudecké muziky Jury Petřů a Dechového orchestru ZUŠ Kyjov ve složení křídlovka, baskřídlovka a buben, na který hrál Jura Petřů nebo harmonika. Sál nazvučilo Ton Studio Rajchman.

Hodinový program proběhl v neobvykle svižném tempu, byl plný veselých obrázků a proměn scény za poklusu kulisáků. Než jsme se nadáli byl konec představení. Tancem Kyjovska byl tentokrát zvolen čardáš, který vyhovoval tempu představení. Viděli jsme i mlynářskou.

Jednotlivé obrázky měly následující názvy:

Štrajk - úvodní muzikantské číslo štrajkové muziky.
Tak to teda né - dětské hry na louce v provedení přípravky.
Kradači - kradení pasoucích se hus předvedli tanečníci
Hlásný - Vladimír Horáček zazpíval pásmo písní hlásného.
Milostný tanec - zatančil taneční soubor.
Hospoda U Poslední facky - vzájemně se provokující zpívají partie mužského sboru se nakonec pobijí. Na harmoniku doprovázel Pavel Švorba.
Komu není rady - kořenářky ze ženského sboru vaří lektvar muži opilci, aby již nechodil do hospody.
Filipojakubská noc - scénka od Davida Pavlíčka, znázorňující touhu dívek po chlapcích uvedl taneční soubor.
Zabíjačka - za účasti všech účinkujících začíná broušením nožů za dirigování řezníka a končí konsumací jitrnic.
Program určitě stojí za shlédnutí.

ML

Beseda se Sborečkem žen z Lipova

Dne 17.5.2006 se konala v sále Univerzity obrany, Šumavská 4 další z pravidelných besed u cimbálu. Naším hostem byl Sboreček žen z Lipova (v počtu 8), finalista soutěže Foskar 2005, vedený Štěpánkou Tomčalovou.

Doprovázela jej spolupracující Hornácká cimbalová muzika Petra Galečky (v počtu 7). CM vznikla v roce 1993 původně jako doprovodná muzika Lipovjanu a od r. 1996 působí samostatně. Primáš Petr Galečka je žákem hudce a sběratele Jarka Miškerfka (1946-1993), autora Hornáckého zpěvníku sedláckých (vydaného r. 1994). Na klarinet hrál Milan Červenka, za studií člen muziky Slováckého krúžku v Brně a na cimbál Vít Trachtulec, za studií pravidelný návštěvník našich besed.

Vystoupení moderovala zpěvačka Magdaléna Petříková (je pravidelnou moderátorkou akcí ve Velké nad Veličkou), spoluautorka (další autoři jsou Věra Častová, Renáta Galečková) barevné publikace Kroje hornácké obce Velká nad Veličkou (vyšla v r.2000). Odbornou konsultantkou knihy byla Kateřina Sekerková (1921- 2004), která oblékala také náš krúžek.

Vystoupení probíhalo ve dvou blocích. V prvním bloku po představení muziky děvčata excelentně zpívala písně Měla sem ráda synečka a Kerá je ta vězdička má. Po nich následoval tanec dvou manželských párů - lipovská sedlácká a dále píseň V širém poli hruštička v podání děvčat. Pak opět zahrála muzika a doprovázela i píseň Bije ňa muž dycky. Prvý blok ukončil tanec - starosvětská sedlácká a písně sboru Nasela sem marijanku a Ledaco k nám chodí.

V druhém bloku Sboreček z Lipova zazpíval písně V dúhém poli a Vylévá sa vodička a tanečníci zatancovali velickou sedláckou. Poté jsme slyšeli sólovou píseň Pod okénkem v podání Jany Karáskové a Ten súseduv synek v podání sboru. Zahrála opět muzika, sbor zazpíval píseň Zrána rosenka a tanečníci zatancovali verbuňk. Vystoupení Lipovjanů bylo ukončeno pásmem Ó láska fortelná a písněmi zvané Postélkové.

Za pozornost rozhodně stálo, že tance u muziky předváděly pouze dva manželské páry (dvě zpěvačky se svými manžely) a byl jich vždy plný sál.

Po večeri Horňácká cimbalová muzika Petra Galečky hrála ve volné zábavě plnému parketu tanečníků až do ukončení besedy.

ML

Dne 19.4.2006 proběhl bez povšimnutí Košť pálenek...

Ostatní

Pivo, víno nebo slivovičku ?

(sesbíráno na lékařských konferencích)

Sdělovací prostředky nás zahlcují informacemi o prospěšnosti vína na zdraví člověka. Nedávno se přidali i zástupci pivovarů a propagují ze stejného důvodu pivo, přičemž za optimální považují 4 půllitry piva denně.

Propagátoři alkoholu vychází z francouzského paradoxu: Při nepřiliš zdravé stravě s nadměrným množstvím mastných jídel trpí Francouzi méně než ostatní národy Evropy kardiovaskulárními chorobami, což je nejčastější příčina úmrtí u nás.

Za 36 let se zvýšilo úmrtí na tyto nemoci v ČR o 72%. S pětiletým zpožděním (to je přínos léků k délce života, přitom cca 60% nákladů na zdravotnictví spolkně posledních 6 měsíců života člověka) stejným tempem rostou nádorová onemocnění.

Obě nemoci jsou dnes příčinou 80% úmrtí !

Kardiovaskulární onemocnění (jejich seznam najdete v článku Po stopách Zlaté lyže 2005, Krůžkozor č. 67) předpokládá aterosklerózu tj. ukládání cholesterolu do stěn cév s následným zužováním jejich průsvitu a nebezpečím ucpání krevní sraženinou. Toto ucpání je příčinou infarktu myokardu či cévní mozkové příhody. Dosud se má zato, že aterosklerózu vyvolává nedostatek pohybu, obezita, kouření, vysoká koncentrace zlého cholesterolu v krvi apod.. Proto nám doporučují:

Pijte pivo!

Britové Bobak a Marmota potvrdili, že mírné pití piva snižuje riziko infarktu. Hořké chmelové látky podporují tvorbu žluče, příznivě ovlivňující trávení. Pivo je bohatým zdrojem vitamínů skupiny B (viz dále) i likvidátorem hliníku (nepečete v alobalu?, nepoužíváte hliníkové ešusy?, nejíte hliníkovými přístroji?), který vyvolává stárnutí a Alzheimerovu nemoc. Pijání jednoho piva denně jsou na tom s demencí ve stáří lépe jako abstinenti. Nízkostupňové pivo s obsahem 92% vody je vynikajícím hydratačním nápojem. Ale pozor! Denní dávka 830 ml piva, po měsíčním užívání, zvedla hmotnost testovaných pijanů piva. Svoji sklenici piva si prostě musíte dříve nebo později vyběhat (zasloužit)!

Pozn. Nedávno jsem četl v časopise Anti-ageing, že pivo (podobně jako nadbytek vitamínu A) vyvolává rakovinu plic. Zajímalo by mne, jak autorky vyloučily vliv zakouřených hospod!

Pijte víno!

V roce 1926 vyšla první rozsáhlá studie Američana Raimonda Pearla dokumentující vliv abstinence, mírného a přehnaného pití alkoholu na úmrtnost lidí. Překvapivě nejhůře dopadli abstinenti (kampak zařadil vyléčené alkoholiky?), pak velcí pijaní a nejlépe mírní pijaní. Za mírného pijána definoval člověka nevyhledávající opilstost, ale sedativní (uvolňovací) účinky alkoholu.

Vinná réva produkuje proti plísni ve slupce resveratrol, který prokazatelně prodlužuje život octomilkám a červům. Stejný účinek se předpokládá i na člověka. Čím má víno horší podmínky tím má i více resveratrolu. Protože naše vína jej mají více než francouzská, museli bychom být zdravější než Francouzi. To neplatí a příčina je jinde. Teorii nevěří ani Francouzi, neboť jejichž spotřeba vína klesá.

Přechodným stadiem mezi moštem a vínem je burčák. Je bohatým zdrojem vitamínů skupiny B (viz dále). Pitím burčáku však budete připadat Francouzům jako podivíní. Tento znečištěný nápoj přece obsahuje i zbytky postřiků!

Pijte slivovici!

Vždy ráno a večer po 5 cl. Stačí 36,5 l slivovice za rok a budete zdraví a veselí, hlásá známý folklorista!

Tato teorie však stále čeká na ověření!

Jak předejdete kocovině?

Především se před konzumací alkoholu dobře najezte, nepijte příliš rychle a pití prokládejte jídlem, aby se zpomalilo vstřebávání alkoholu. Nepijte vše na stole! Zvláště ne sekty a koktejly se sodovkou, neboť oxid uhličitý urychluje vstřebávání alkoholu! Nepijte mnoho červeného vína! Obsahuje tyramin, který způsobuje silné bolesti hlavy! Pijte ovocné šťávy, jezte med! Obsahují fruktózu, která napomáhá spalování alkoholu.

Alkohol odvodňuje organismus a připravuje organismus o minerální látky, aminokyseliny a vitamíny skupiny B.

Proto před spaním vypijte větší množství vody ! Hladinu sodíku, draslíku a aminokyselin nejrychleji doplní masový vývar. Vitamíny skupiny B doplníte tabletou B komplexu.

Jak vyléčíte kocovinu ?

Bez komentáře. Komu není rady, tomu není ani pomoci.

Rizika alkoholu

Ukazuje se, že jednorázové pití alkoholu ve větším množství riziko infarktu zvyšuje (roste krevní tlak) ! Ale pozor ! Denní dávka 375 ml bílého vína, po měsíci užívání, zvedla homocystein u testovaných dobrovolníků (viz dále). U řidičů 0,2 promile alkoholu zvyšuje téměř dvojnásobně možnost dopravní nehody. Vyhybat se mu mají bývalí alkoholici, nemocní s nemocemi, jež alkohol zhoršuje a s léky jež se s alkoholem nesnášejí. Dále osoby se zhoršeným sebeovládáním a násilníci, ženy v časném stádiu gravidity, kdy je poškození plodu alkoholovým syndromem největší (což je potencionálně u mladších žen stále), děti a dospívající (mají nižší odolnost k alkoholu a rychleji navykají). Alkohol má na svědomí řadu tělesných, neurologických, psychiatrických i sociálních problémů. Vyvolává nebo komplikuje onemocnění jater, slinivky břišní a žaludku, zvyšuje riziko některých nádorů a podstatně se podílí na úrazech a otravách. Způsobuje psychotické stavy, deprese, úzkosti, podporuje sebevražedné sklony.

Ministerstvo zdravotnictví

ve své publikaci Výživová doporučení pro obyvatelstvo ČR mezi 10 kroky k pevnému zdraví uvádí:

Pokud pijete alkoholické nápoje, vyvarujte se jejich každodenní konzumaci a nepřekračujte denní dávku 20 g alkoholu (tj. 0,5 l piva nebo 2 dcl vína nebo 5cl 40% destilátu) !

Co na to teorie ?

Každý jedinec je utvářen spoustou neustále se opakujících biochemických procesů. Souhrn biochemických procesů zajišťují enzymy. Produktem těchto biochemických procesů je homocystein. Homocystein je toxická aminokyselina, na vzduchu nestálá, jejíž součástí je atom síry. Nachází se u všech živočichů, rostlin i bakterií. Účastní se reakcí využití kyslíku v buňce, tedy dýchání a rozmnožování. Začne-li se hromadit v krvi, prosadí se jeho toxicita, projevující se vznikem patologických změn ve tkáních a funkcích orgánů (např. vznikem aterosklerózy).

Zvýšená koncentrace homocysteinu vzniká většinou chybnými stravovacími návyky. Výzkum v Bratislavě potvrdil, že vegetariáni mají zvýšenou hladinu homocysteinu.

Příčinou je nedostatek vitamínu B12, který získáváme z červeného masa. Chudí Ukrajinci jsou zdravější než bohatí Pařížané, neboť se nepřejídají.

Je třeba se vyhnout oxidované formě cholesterolu, která poškozuje cévní stěnu. Jde o používání přeškvářených tuků a škvarků, míchaných a škvářených vajíček včetně šunky s vejci. Vysloveně nebezpečné je častější užití sušených vajec a sušeného mléka a výrobků z nich. Mezi takové výrobky patří nízkotučné jogurty, které se bez sušeného mléka snad ani nedají vyrobit.

V soudobých potravinách je nedostatek kyseliny listové (je obsažena v listové zelenině, zejména v chřestu, špenátu, kapustě, salátu apod.), vitamínu B6 (pyridoxinu) a vitamínu B12. 80-85% lidí v Praze reagovalo po přijetí těchto látek snížením hladiny homocysteinu cca o 30% (viz MUDr. Karel Erben: Jak pomoci tělu, aby se vyléčilo samo). Tyto látky obsahuje např. rakytník řešetlákový (výtažek sirup RA-VIT koupíte v lékárně). Vysoký příjem tuků ve stravě brání vstřebávání těchto látek ve vodě rozpustných. Tyto látky se ničí vyluhováním, oxidací a tepelnou úpravou (pečivo z obilnin). Proto se doporučuje, v případě jejich nedostatku, konzumovat odpovídající potravinové doplňky (extrakty z rostlin)*. Ukazuje se, že po normalizaci hladiny homocysteinu pomocí vitamínů skupiny B a kyseliny listové se normalizují po 6 týdnech jeho druhotné projevy tj. zvýšená hladina cholesterolu, tlaku, inzulínu apod.. Léčba těchto druhotných projevů zvýšené hladiny homocysteinu je neúčinná. Člověk neumí vyrobit lék, který by vedle potlačení funkce některého enzymu (mizí příznak nemoci) nepoškozoval další enzymy a tak neničil lidský organismus. Například při hormonální omlazovací kůře dojde k ovlivnění 37 ukazatelů těla, z toho 22 záporně (např. riziko rakoviny prsu u žen vzroste 4x)! Podobně je to i s hormonální antikoncepcí (gynekologové a onkologové přesto tvrdí, že pozitiva výrazně převyšují možná rizika)! Podle statistiky kardiologů, léky ke snižování hladiny cholesterolu vůbec nesnižují celkovou úmrtnost populace. Cholesterolová teorie je pouze omylem medicíny!

* Potravinové doplňky nepodléhají, na rozdíl od léků, přísným testům. Mohou obsahovat substance, které neznáme ani nevíme o jejich účincích. Jsou důkazy, že různé rostlinné extrakty při déle trvajícím užívání působí nezvratná poškození organismu, interferují s léky apod.. Ne náhodou je obsah atlasu léčivků z velké části shodný s atlasem jedovatých rostlin (divizna velkokvětá, pivoňka lékařská, šalvěj lékařská apod.)!

Co Vám mohu doporučit ?

Běžte se proběhnout (nebo alespoň zatančit)! Problém současné civilizace je především v nedostatku pohybu. Aktivní pohyb sportovního rázu, hlavně vytrvalostního zatížení, přispívá ke snížení hladiny homocysteinu (k prodloužení života)!

Dějiny vína a piva

Vendula Pavlíková

„...je znechucující zaznamenávat množství kávy spotřebovávané našimi poddanými a množství peněz, které v důsledku toho odplývá ze země. Každý používá kávu..., tomu se musí zabránit. Jeho Veličenstvo bylo vychováno na pivo, stejně tak tomu bylo s jeho předky... Vojáci živení pivem vybojovali mnoho bitev a zvítězili v nich a král nevěří, že by se dalo spoléhat na to, že vojáci pijící kávu vydrží útrapy v případě další války...“

pravil pruský král Fridrich II. Veliký (1712 – 1786), jenž neváhal zveřejnit svůj názor formou výnosu. I ten patří k dějinám alkoholických nápojů.

Zde se budu zabývat produkty kvasného procesu vínem a pivem, které provázejí lidstvo po tisíciletí.

Kvasný proces probíhá v přírodě samovolně, stačí, aby se vsudypřítomné kvasinky dostaly do styku s cukrem ve volném prostředí. Někteří odborníci soudí, že se se zkvašeným ovocem setkávala již v pravěku zvířata a vytvořila si enzymovou obranu proti jedovatému etanolu.

Toto metabolické dědictví převzal i pračlověk, který občas pozřel zkvašeného ovoce, byť patrně ne s úmyslem dostat se do změněného stavu. Situace se začala měnit okolo 8 000 let př. Kr., kdy konzumaci náhodnou vystřídala konzumace záměrná. Jak k tomu došlo? Možná, že se jednalo o zkvašené ovocné šťávy, možná, že někde ležela nádoba s medem divokých včel, který měl najednou jinou chuť a ne nepříjemné účinky, kdo ví...

Kromě medoviny – o níž je zmínka v Starých pověstech českých - a zkvašených ovocných šťáv, je první skutečnou rostlinou sloužící k výrobě alkoholu vinná réva. Révová a ovocná vína se objevila teprve ve chvíli, kdy byly vyšlechtěné odrůdy dostatečně bohaté na cukr (kvašení planého ovoce je poměrně problematické).

Víno

Réva vinná je dřevnatá rostlina, jejíž nejstarší nálezy pocházejí z doby asi před 50 miliony let, tedy dávno předtím, než se objevili první lidé. Ti se začali výrobě vína věnovat zřejmě až jako usazení zemědělci, protože réva vyžaduje poměrně kvalitní a dlouhodobé ošetření. Zatím nejstarším věrohodným nálezem jsou zlomky nádoby z naleziště v íránském pohoří Zagros. Stáří zlomků je asi 7000 let staré a pozornost vzbudily poté, co na nich analytickými metodami byly zjištěny stopy solí kyseliny vinné a terpentýnové pryskyřice, užívané v minulosti ke konzervaci vína.

Podle knihy Genesis se již Noe po přežití potopy světa začal zabývat pěstováním vína.

Kolem roku 3500 př. Kr. bylo již vinařství na vysoké úrovni v Asýrii, Babylonu, či v Egyptě, kde podle hieroglyfických záznamů pěstovali faraonové až osm druhů vína.

Pravlastí vinné révy bylo okolí Kaspického moře, především v místech dnešního Iráku a Iránu. Protože však islám nedovoluje konzumaci alkoholu, byly keře vinné révy s nástupem islámu v této oblasti vymýceny.

O významu vína ve starověku svědčí i to, že prvním zázrakem, který Kristus učinil, byla přeměna vody ve víno při svatbě v Káni Galilejské. A dle řeckých básníků umožňuje „božské opojení duše vínem“ spolupodílet se - byť jen dočasně - na stavu bytí, jež přísluší Bohům.

Podle římských pověstí byl Bakchus, což je v Řecku bůh Dionýsos, unesen Titánem a roztrhán. V podzemí došlo k jeho znovuzrození. Podle této události Římané interpretovali, že je přítomen v hroznech révy a je roztrhán při jejich rozdrčení. K jeho znovuzrození dochází v přítmí vinného sklepa, kde se převtělí do moštu a potom do vína.

Jeho vtělení do vína přinášelo lidem po mírném požití pocitu blaha a po nadměrném požití rozpustilost a posléze divokost. V tom viděli Římané dvojí projev Bakcha, a proto byl zobrazován jako bůh dvojí tváře. Z jara prchá Bakchus z mladého vína a znovu se převtělí ve vinné keře, které vyrazí novými letorosty. Římané, velcí milovníci vína, rozšířili jeho pěstování po celé říši, a tak se pravděpodobně dostalo víno do našich zemí.

Také vznik odrůd vín západní Evropy ovlivnilo náboženství. Víno sloužilo k bohoslužebným účelům, a proto podnět k zakládání vinic vycházel od církve. Vybírali se takoví jedinci vinné révy, jejichž hrozny se hodily k výrobě jakostních vín. Tak vznikaly odrůdy tvořící dnes hlavní součást našich vinic. Burgundské bílé, šedé i modré, Svatovavřínecké, Ryzlink rýnský, Sylvánské, Veltlínské a řada dalších.

Vinaři odjakživa uctívali jako své patrony světce.

Na Moravě je patronem uctíván svatý Urban. Jako papež ze 3. století bývá zobrazován s hroznem, keřem vinné révy nebo soudkem vína. Legenda říká, že se před pronásledovateli ukryl ve vinici, a tím si zachránil život.

Na jižní Moravě je vinaři uctíván Svatý Vavřínek. Zřejmě proto, že na jeho svátek (10. srpna) začínají zrát hrozny.

Svatého Václava uznávali již od dob Karla IV. Byl jediný, který vinnou révu sám pěstoval, víno sklízal a lisoval.

Svatý Bartoloměj bývá zobrazen s nožem podobným noži vinařskému. Na jeho svátek (24. srpna) začínalo ve většině míst vinobraní, proto byl zvolen za patrona.

Patron svatý Jan Evangelista vypil pohár otráveného vína, ale jed na něj neúčinkoval. Na jeho svátek (29. prosince) se světí víno.

Pivo

První zmínky o pivu se vynořují současně s tím, jak se lidstvo naučilo psát. Nejstarší zmínky o přípravě piva pocházejí z doby před téměř 5 000 lety.

Objevitelé pěnivého moku byli s největší pravděpodobností Sumerové žijící ve 4.-3. tisíciletí př.n.l. na území jižní Mezopotámie. Pivo, sumersky zvané kaš, připravovali z ječných chlebů a ze sladu ve veliké džbánovité nádobě s vodou. Chmel tehdy nebyl ještě znám. Nahořklá příchuť se tehdy dodávala předběžným pražením chlebě v horkém popelu. Někdy se ke sladu přidávala také zelená hořčice či sezamová semínka. Spolu s datlovým vínem bylo pivo zřejmě nejstarším alkoholickým nápojem (destiláty se objevily až mnohem později – v arabském světě).

O tisíciletí později, tedy koncem 3. tisíciletí př.n.l., již bylo v Mezopotámii známo mnoho druhů piva lišících se od sebe obsahem alkoholu i barvou. Nápoj ovšem nikdy nebyl zcela čirý a obsahoval dokonce i mechanické příměsi. Z tohoto důvodu se v Mezopotámii pivo pilo brčkem (obilným stéblem).

Doba kvašení byla kratší než dnes, a proto bylo pivo obecně slabší – existovali však výjimky v podobě ležáků. A nesmíme zapomenout, že Sumerové pili pivo v mnohem teplejším klimatu, proto bychom jejich „píjáčké umění“ dnes neměli podceňovat. Dle sumerské mytologie bylo pivo na stole bohů ještě dávno před stvořením člověka. Zmínka o něm je i v Eposu o Gilgamešovi i v báji o stvoření světa Neuma Eliš, kde se mj. praví:

*„Přes Ankara předstoupili bozi
plni radosti jedli chléb a pili pivo,
sladkým nápojem svá hrdla prolévali a jak popíjeli,
nálada stoupala, holedbali se a byli lehké mysli.“*

První zmínky o veřejných výčepech najdeme již ve 2. tisíciletí př. n.l. V Chamurabihovi zákoníku jsou zmíněny i tresty šidivším šenkýřkám a hospodským.

Profese spojené s vařením piva požívaly poměrně vysokou společenskou prestiž. Dobrý sládek pobíral dle babylónských pramenů mzdu srovnatelnou s příjmem nižších královských hodnostářů. O vážnosti, jíž se pivo těšilo, svědčí i skutečnost, že v době plenění dobytých měst patřilo k nepsaným pravidlům ušetřit místní pivovar. Patronkou „opilců“ byla bohyně Inkasu, která měla dohlížet na ty, kdo přebrali.

Prvním dokladem, souvisejícím přímo s výrobou piva v Českých zemích, je nadační listina prvního českého krále Vratislava II. pro Vyšehradskou kapitulou z roku 1088, ve které mimo ostatní dary a privilegia panovník přidělil kapitule desátek chmele na vaření piva.

Rozvoj řemeslné výroby piva nastal od 13. století se zakládáním nových královských měst, která dostávala od panovníka řadu privilegií. Velký význam pro rozvoj pivovarství a kvalitu piva měli u nás sladovnické cechy. Určovaly, kolik piva a z jakého množství sladu smí jeden dům vyrobit, kontrolovaly jeho kvalitu a na rozdíl od okolních zemí dohlíželi i na to, aby pivo vařil jen ten, kdo byl v oboru řádně vyučen. Proto byla česká piva již ve středověku velmi kvalitní a v hojně míře se vyvážela do okolních zemí i na dvory jiných panovníků.

Ve 14. až 15. století zakládali zbohatlí měšťané společné městské pivovary. Kolem poloviny 16. století se rozvíjela výroba piva ve šlechtických pivovarech.

O velkou reformu výroby sladu a piva se zasloužil v 18. století český sládek František Ondřej Poupě. Navrhl řadu nových zařízení pro výrobu sladu a piva a přesvědčoval sládky, aby používali výhradně ječný slad. Na sklonku života založil v Brně pivovarnickou školu, která byla zřejmě první svého druhu v Evropě.

V polovině 19. století byla zahájena průmyslová výroba sladu a piva. Rozvoj českého pivovarnictví a kvalita jeho výrobků byla podpořena třemi základními faktory: optimálními podmínkami pro pěstování sladovnického ječmene a chmelu, orientací rozvíjejícího se strojírenského průmyslu na výrobu sladařských a pivovarnických zařízení (vývoz do 400 zemí) a zajištění středoškolské i vysokoškolské výuky pivovarnických odborníků. V té době v Čechách vzniklo okolo 30 nových měšťanských, akciových a soukromých pivovarů.

V roce 1918 Československá republika převzala z bývalé habsburské monarchie 562 pivovarů (asi 60% výrobního potenciálu pivovarů), v poměrně špatném stavu. Katastrofu přinesla druhá světová válka.

Po válce byly na území České republiky postaveny pouze dva pivovary. Radegast a Most (uzavřen 1998).

V roce 2003 bylo v České republice 36 sladoven, 48 činných průmyslových pivovarů a roční spotřeba na obyvatele činila 160,9 l piva.

Názory, diskuse, polemiky

Brno, 8. května 2006

Pohledy a pocity od soudné stolice

Dnes již není třeba někoho z členů Slováckého krúžku informovat o existenci soudné stolice, protože ta uvnitř krúžku existuje již dlouhá léta. Nejdříve se tohoto názvu používalo pejorativně, ale již více jak 30 let existuje ve vědomí členů krúžku, má nejen svoje tradičně vymezené místo v sále, ale má i konkrétní tvář a žije aktivním životem Slováckého krúžku v míře, jaké věk, zdraví i další podmínky těmto členům dovolí. To, že je do určité míry sjednocena, to se stalo bez jakéhokoliv veřejného, či písemného prohlášení na červencovém setkání (besedě) v r.1975 na zahradě u Ondrů v Jundrově. Právě při tomto letním zpívání, při muzice a plápolajícím ohni mezi stromky a pod krásnou letní oblohou, došlo k názorovému i osobnímu sblížení převážně většiny, zejména postarších účastníků setkání. Súdná stolice se zviditelnila, byla početnější a nestala se pouhým kritikem, ale dostatečně napomáhala i nadále napomáhá životu Slováckého krúžku a nezpronevěřuje se stanovám a poslání krúžku, neboť láska a vztah k folkloru je jí vlastní. Pokud by však někdo hledal vymezení organizačního postavení a poslání soudné stolice ve stanovách krúžku, hledal by marně a nesupluje ani smírčí soud podle § 11 stanov. Je složena z členů krúžku bez dalšího zapojení do kolektivu zpěváků, tanečníků či muzikantů. Někteří pracují podle

potřeb krůžku při různých akcích nebo i ve výboru po předchozím schválení (volbou) na valné hromadě. Škoda jen, že z toho původního počtu členů súdné stolice již mnoho odešlo do neznámých dálav či do folklorního nebe, kde se nezpívá, netancuje a nehraje. Někteří členové súdné stolice sdílejí ten smutnější osud. Pro stáří, nemoc nebo z jiných vážných důvodů, sdílejí život Slováckého krůžku jen z Krůžkozoru, v prostředí čtyř stěn vlastního bytu, nemocnice nebo domova důchodců. Není divu, že stávající súdná stolice početně chřadne a chladne, pokud ji nepřijdou zahřívát další členové, kteří se nás nebojí a věkem i jinak se na to cítí.

Pokud se týká soudů a mínění súdné stolice na dění v krůžku, jsou kritická i kladná a záleží jen kdy a na co. Přirozeně, ani tady neexistuje naprostá shoda názorů, ale většinou se shodneme. V poslední době se naskytá kritičtější pohled na některé publikované články v Krůžkozoru. Jde o diskusi ke stanovám, ve které je poukazováno na některé nedostatky a nepřesnosti a které přináší i náměty na změnu, v některých případech až tou jedovatou formou. Myslím si, že všechny náměty a připomínky budou zváženy a ty rozumné budou promítnuty do nového návrhu změn stanov a ten bude předložen valné hromadě ke schválení. Jednu, možná nepodstatnou připomínku mám. Co nás udivuje, že z některých článků v Krůžkozoru (např. Po stopách zlaté lyže) se dovídáme, že v rozporu se stanovami máme ve Slováckém krůžku 'lyžařskou sekci' a dokonce 'stálého místostarostu pro lyžování' a na valné hromadě při volbě výboru, ani v připomínkách či v diskusi ke stanovám o tom nepadlo ani slovo. Jen v článku 'VL Stanovy jako jedovatý koktejl' pod bodem 9 je uvedeno, že 'stálý místostarosta..nemá náplň'. Znamená to snad, že účelem, či posláním Slováckého krůžku bude provozovat i sport, snad pro zvyšování fyzické zdatnosti tanečníků, zpěváků a muzikantů? Překvapuje nás to u autora obou článků, které uvádí čtenáře v omyl. Nebo je to snad záměr? Snad ne!

Z připomínek v článku 'VL Stanovy jako jedovatý koktejl' mne a súdnů stolice zabolala připomínka pod bodem 5 namířená 'hlavně proti členům súdné stolice, která je má nutit, aby včas vystoupili, neboť po smrti budou pro výstrahu vyloučení za neplnění svých povinností'. To je smutná vyhlídka. Místo pietní vzpomínky na věrného člena Slováckého krůžku, vyloučení pro výstrahu jako nežádoucí prašivé ovce ze zdravého stáda. Protože dost navštěvuji ty staré, mnohdy nemocné členy súdné stolice v jejich příbytcích, nemocnicích a domovech důchodců, takto namíchaný jedovatý koktejl bych jim nikdy nepodal, neboť pro lidskou duši je příliš nebezpečný, až smrtící. Začínám však sám uvažovat, zda bych této ostudě a ponížení neměl dle mínění 'VL' již předejít a včas odejít, protože věk i zdravotní stav mi nedovoluje to co před desítkami let, vše může být ještě horší a konec života nemusí být daleko. Přitom v kolektivu Slováckého krůžku se i nyní v pozdním věku cítím moc dobře a čerpám v něm potřebnou sílu k překonání samoty a překážek podzimu života. Ale pocitu strachu z vyloučení pro výstrahu se jako čestný člověk a dlouholetý člen Slováckého krůžku

bojím. Je to ponižující a pro mne stresující. Smrt si nevybírám, přichází nečekaně a tímto přirozeným odchodem vše zaniká, jen pozůstalým zůstávají starosti, majetek a dluhy po zemřelém. To by mělo stačit pro důstojný zánik členství bez použití drsného vyjádření - vyloučení pro výstrahu!

Súdná stolica si nepřisvojuje právo jen kritizovat, ale chce i dobrým slovem, uznáním nebo pochvalou ocenit i to, co se v krúžku podařilo. Jen z prvního čtvrtletí letošního roku jsou dva důvody. Velice jsme ocenili z fašankové besedy průvod masek připomínajících oblíbené postavy a zvířátka z televizních večerníčků. Byl to skvělý nápad a provedení včetně znělky v hudebním doprovodu cimbálové muziky bylo vynikající a hlavně netradiční, vyrobené z našich národních a českých pochoutek. Vrátilo se nám do paměti to dlouhé období a čas promítaných večerníčků, který ani po tolika desíletích nezevšedněl a je očekáván a přijímán i v současné době dětmi i rodiči. Děkujeme!

Druhé, mimořádně kladné ocenění si zaslouží příprava březnové besedy u cimbálu s perfektně připravenou přednáškou o vztahu lidové písně k prostředí. To ostatně potvrdila mimořádná pozornost všech účastníků besedy, kdy nejen muži, ale i ženy překonali svoji výmluvnost. Průvodní slovo, které zpracoval a přednesl starosta krúžku PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D., bylo současně umocňováno praktickými přednesy hudby a písni sborem zpěváků a zpěvaček i cimbálovou muzikou. Byl to večer po mnoha letech v takovém provedení ojedinělý a náročný a věřím, že mnozí účastníci si připomněli poznatky z dnes již vzácně dostupné rozsáhlé studie profesora Vladimíra Úlehly 'Živá píseň' z roku 1949 a dále z děl dalších folkloristů a sběratelů písní. Tomuto večeru nelze vytknout nic, než to, že nebyla pořízena alespoň nahrávka pro archiv Slováckého krúžku a jeho další publicitu.

Co říci za súdnú stoliceu na závěr? Jen to, že Slovácký krúžek výkonostně stoupá s blížícím se výročím '100 let Slováckého krúžku v Brně' a lze jen očekávat, že celková aktivita a kvalita bude i nadále na vzestupu tak, aby oslava tak vzácného výročí se stala důstojným mezníkem a pobídkou pro další generace jednoho z nejstarších folklorních souborů v České republice. Hodně elánu, vytrvalosti a úspěchů v další práci za súdnú stoliceu přeje

Jožka Kučera

KRAJINA a PÍSEŇ

Velice zdařilý naučný pořad KRAJINA a PÍSEŇ vyslechlo na besedě dne 15. března 2006 s velikým zájmem rekordních 16 platících návštěvníků + neplatící členové krúžku, kterých bylo o něco více ... Přednášející – starosta

krůžku, sdělnou formou přítomným osvětlil vliv krajiny a životního prostředí na tvůrčí potenciál, skrytě dřímající v duchovnu lidí žijících v dané oblasti.

Konfigurace krajiny, její flora a fauna, geomorfologické zvláštnosti, to vše mělo, jak jsme se dozvěděli, a má, silný emocionální vliv na člověka, který tak v sobě transformuje získané prožitky a které zpětně vrací do prostředí ve kterém žije ...

Kromě přednášejícího v komponovaném pořadu jsme měli možnost si vyslechnout mužský a ženský sbor, obdivovat mistrovství krůžkové cimbálové muziky pod vedením primáše Jožky Pokorného a sólisty Jana Beránka a Evičku Filovou.

Dá se říci, že pod vlivem logiky přednášeného slova si mohl posluchač sám dovodit některé souvislosti vyplývající z obsahu některých mu známých písní jako např.:

„ ...ej svítilo sluníčko na naši zahrádku ...“ – no jistě by tato slova nikdo nezpíval kdyby soustavně sluníčko bylo schováno za mrakem. Tato písnička určitě nemohla vzniknout třeba v severských zemích nebo v deštivé Anglii, že jo...?

„ ... rozoráme všechny meze, budeme mít k sobě blíž ...“ – no, není to krásný příklad vlivu pracovního zapojení na mezilidské vztahy.

„ ... přes spáleniště, přes krvavé řeky, jdou hřmící pluky neochvějně dál ...“ – v kategorii písní vojanských tato písnička určitě bude mít i v budoucnu nezastupitelné postavení.

Nebo vezměme do srovnání slova dvou tak zdánlivě tématicky si blízkých písní : **„...daleko široko u tých Nových Zámků ..“** a **„... široká strana maja radnája, mnoho vněj lesov, palej i rjek ...“** – v té první písničce je cosi tak lyricky něžného, zpěvák se doslova mazlí s tou naší krajinou, ale v té druhé – lidé moji milí, cítíte ten patos ! – tu šíří, tu mohutnost, jež prýští i z přednesu těch mohutných, sborových barytonů a basů, chlapů vycházejících z vinných zemljanek ?

A dále : **„ ... co ten ptáček Jarabáček nad námi tak smutně zpívá ...“** – přátelé, nemyslete si, že my, současná naše generace, jsme nějak vyjimeční !, kdepak ty věci, již dříve, si prostí lidé všimli, že to ptactvo nebeské, také trpí chorobami a hyne ... , a byli k utrpení těch ptáčků dosti vnímaví, no ale bohužel, oni tehdy ještě nevěděli, že je tomu na příčině ptačí chřipka. A, že kvůli ní se musí ptactvo zabíjet ...!

Někdy ve své boží prostotě zatoužil zpěvák si i trochu pohrát s přírodou jako tu na příklad: **„ ... poručíme větru dešti, kdy má pršet a kdy vát...“**

No přátelé, velice krásně a výstižně nám na besedě vše o vlivu krajiny na lidovou píseň starosta osvětlil !

Po přednášce pokračovala volná zábava, ale protože bylo postní období a vědělo se, že pan starosta s nelibostí nese jakékoliv způsoby volné zábavy, tak

přítomní návštěvníci besedy u cimbálu, předvedli svoji vstřícnost ve svých úletech vůči jeho osobě ...

Zpívalo se brumendo, pouze vždy jenom jeden maximálně dva páry tancovaly a lidé sedící dokola kolem spíše rozjímali nad obsahy svých skleniček, umaštěných papírů se suchým chlebem pro nejnnutnější občerstvení a obsahem svých peněženek a kapes ...

Zpívalo se spíše v tónu jako :

Bože muoj, Otče muoj, ej krivda sa mne deje ...“, nebo : **„Bože muoj, Otče muoj, šak si mna zarmutyl...“**, dokonce bylo slyšet jak Metúdek sedíce u baru a podpíraje si svou sivú hlavičku, tiše zpívá vzlykavým, přerývaným hlasem : **Těžko je mně, těžko na můjém srdéčku, jak by mně HO zvázala červenú šnúrečku...“**

Z pootevřených dveří vedoucích do dámské úlevny (WC) se nesl úpěnlivý sten vyjádřený melodickou písničkou : **„ Nebudem veselá, leda bych mosela, leda by ňa moja hlava nebolela..“**

Prostě na přítomné padla opravdu postní nálada. Jinak by nemohla asi Zuzanka sedíce v předsálí přitisknuvší se k Jakobovi a maje svou hlavičku položenou na jeho rameni meditovat : **„ Těžko mně matička vychovala, a z ruky na ruku překládala..“**

(Je třeba říci, že něco pravdy na tom je... Hanka, její maminka, si často nařká jak jí pobolívají loketní klouby a otékají zápěstí – zřejmě asi z těch překladů ...)

Ale nejen na ni, i na strýčka Beránka padla nostalgie : **„...já já jako já, ale moja žena, vona plače doma, já sedím v hospodě při žbáňko piva..“** a to už je pravda co říci ...!

Dlouhá vleklá zima možná také měla svůj neblahý vliv na tak „důstojný“ průběh besedy u cimbálu ... A aby už zima odešla – o to se postarali Křemílek a Vochoňka společně s první stárkem ...

Přišli a demonstrovali. A Vochoňka, ten doslova skutečně i obrazně jak se říká „klepal kosu“!

Protože by všechny ty svoje stesky nestačili vyslovit (i v tom tichém hluku v sále), tak je napsali na transparenty, které nesli v rukou i na zádech. A stojí za to si je připomenout:

Na adresu pana starosty směřovaly :

CO SEŠ ZA OCHRÁNCE STAROSTO – KDYŽ SI NÁS ZDRADIL NAČISTO.

(Starosta je významným činovníkem ochránců životního prostředí)

AŤ S TÍM STAROSTA NĚCO DĚLÁ, NEBO SE PŘÍRODA PODĚLÁ (To už bylo , pravda trochu drsný...)

STAROSTA SE PRÝ MÁ SKVĚLE- TAK AŤ SI NAS VEZME K SOBĚ DO POSTELE !

Obecný charakter měla tato hesla :

ZIMA JE VÚÚL ! – CHCEME KONEC BÍLÉHO TERORU !

TA ZIMA K VYDRŽENÍ NENÍ – NAMRZÁ NÁM PŘIROZENÍ. TO UŽ NENÍ ŽÁDNÁ PSINA – ŽE TAK DLOUHO TRVÁ ZIMA. BLBĚ SE NÁM ŽIJE - BEZ SLUNEČNÍ ENERGIE

Dá se tedy říci, že většina přítomných měla pro demonstrující pochopení a ztotožnila se s některými deklarovanými názory na transparentech ...

© ujo fajó

Čtete

V svoivsoltsi s vzyukemm na Cmabridge Uinervtisy vlšyo njaveo, že nzeaelží na pořdaí psíemnn ve solvě. Jedniná dleuítžá věc je, aby bly pnvrí a psoelndí pímesna na srpváénm mstě. Zybetsk může být totánlí sěms a ty to proád bez porlbmėú pečėtš. Je to potro, že ldiaksý mezok netče kdažė pensímó, ale svolo jkao cleek. Zjíamvaé, že??

Následující články vypadly nedopatřením z Krůžkozoru č. 71:

Zápis z valné hromady Slováckého krůžku v Brně konané 18.1.2006

(zkráceno)

10. Diskuse se týkala hlavně dvou témat: volby stárků (paragraf 8 Stanov) a nové obálky Krůžkozoru a loga.

Diskusi otevřela Mgr. Smítková a Ing. Pecho, který prohlásil obálku Krůžkozoru za typografický paskvil. Na starostovu žádost o vysvětlení Ing. Pecho odpověděl, že je vyučený sazeč a typograf, že tedy tomu rozumí. Ing. Pecho podpořila MUC. Podbrdská. Kladně obálku i logo hodnotili Beránek a Ing. Kopřiva, který současně poděkoval Homolovi (autoru obálky i loga) za odvedenou práci. K tomuto tématu ještě diskutovali Homola, Ing. Pokorný, Ing. Dostál, Ing. Zablazský, Mgr. Smítková a Janošíková. Debata vyústila v požadavek, aby každý člen krůžku se aktivně zapojoval do krůžkových prací. Pokud se týká loga a obalu Krůžkozoru, přijímá výbor **návrhy do konce prosince 2006**, aby do příští valné hromady mohly být návrhy posouzeny, případně valné hromadě předloženy. Ing. Pecho byl ke spolupráci přímo vyzván (poznámka zapisovatelky: staré neoficiální logo má nápis Slovácký krůžek Brno, náš název zní Slovácký krůžek v Brně).

Druhé hlavní téma se týkalo Stanov, tj. zda VH bere chasou zvolené stárky na vědomí, či je v jejich funkcích potvrzuje. Diskutovali Ing. Šumbera, Ing. Kašík, Ing. Kroulík, Mgr. Kovařík, Mgr. Smítková. proběhlo hlasování: zvítězila formulace 'bere na vědomí' 73 hlasy, 6 hlasů se zdrželo.

Ing. Kopriva i jménem Ing. Privarčíka žádal o vhodné příspěvky na webové stránky. Mgr. Krist požadoval, aby články v Krúžkozoru byly důsledně autorizovány. Jeho příspěvek byl odměněn potleskem.

Ještě padla otázka počtu členů výboru a počtu místostarostů (Ing. Pecho, MUC. Podbrdská). Starosta odpověděl, že funkce ve výboru jsou bezplatné a práce je víc než dost.

11. Zvolený výbor:

Pavla D' Ambrosová, Ing. Zdeněk Fajbus, Mgr. Petra Haluzová, Mgr. Miroslav Kovařík, Mgr. Jan Miroslav Krist, Ing. Jiří Kroulík, RNDr. Václav Linhart, Hana Macháčková, Romana Ningerová, Mgr. Bohuše Pavlíková, MUC Eva Podbrdská, Božena Rosenbergová, Ing. Zdeněk Šebesta, Ing. Rostislav Viktorin, Ing. Jiří Zablatzký

Revizoři:

Ing. Josef Kučera, Zdeňka Veselá

Starosta:

PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D.

12. Návrh usnesení:

- a) VH schvaluje zprávu starosty o činnosti Slováckého krúžku v Brně za rok 2005
- b) VH schvaluje výkaz zisků a ztrát a závěrečnou bilanci za rok 2005
- c) VH uděluje odstupujícímu výboru absolutorium
- d) VH schvaluje rozpočet na rok 2006
- e) VH bere na vědomí volbu stárků. Chasa zvolila tyto stárky:
 1. Ing. Jiří Kroulík (stárka Eliška Pospíšilová)
 2. Ing. Jiří Zablatzký Lucie D' Ambrozová
 3. Mgr. Miroslav Kovařík Kateřina Jurčová)
- f) VH schvaluje výjimečné tříleté volební období pro nově zvolený výbor a starostu
- g) VH vyzývá členy k aktivní spolupráci ve všech oborech činnosti (Krúžkozor, webové stránky, logo, příprava 100. výročí krúžku a další)
- h) VH žádá zřetelnou autorizaci článků v Krúžkozoru
- i) VH souhlasí, aby výbor shromažďoval písemné připomínky ke Stanovám

Zapsala: Bohuše Pavlíková

Ověřil: Jiří Veselý

Z diskuse

Ke kauze Stanovy

Uplynul rok od schválení nových Stanov publikovaných v Krúžkozoru č.67. Na jejich nedostatky jsem upozornil v Krúžkozoru č.69 v článku 'Stanovy jako jedovatý koktejl'. Reakce na kritiku byla dosud vlažná.

Zde chci reagovat na příspěvek 'Čeho se ještě dočkám?' (Krúžkozor č.70), který uvádí nevěcný (formální) důvod (gramatické chyby v jiném článku) pro který jsem neměl kritizovat Stanovy. Daleko konstruktivnější by však byla nabídka spolupráce na korektuře gramatiky. Platí totiž známé přísloví: 'Není důležité, že je ukazatel shnilý. Mnohem důležitější je, že ukazuje tím správným směrem!'

VL

P.S. Laskavý čtenář mně jistě odpustí, že se nepodepisuji celým jménem. Použítá zkratka nejen nebrání, ale naopak napomáhá věcné diskusi. Na důkaz svého tvrzení uvádím vtíp z doby nedávno minulé: 'Náš generální tajemník si velice oblíbil vtipy o sobě... Dokonce je začal i sbírat... I s těmi, kteří je vypravují!'

Má-li však někdo potřebu setkat se s autory příspěvků osobně, pak spojení na ně se nachází v redakci Krúžkozoru.

Reakce na článek 'Jak to vidí tanečník' z Krúžkozoru č.70

Článek byl reakcí na článek 'Zamyšlení nad odkazem Zdenka Kotase' z Krúžkozoru č.69.

Tanečník popisuje, jak by byl organizoval košt vína on (příslušná řídící norma ke koštu vína neexistuje) a řeší svůj osobní vztah k mužskému sboru (vážení zpěváci). Slušelo by se na článek věcně reagovat. Nicméně rukou podáním mezi vedoucím koštu vína a prvním stárkem byl tento spor ukončen.

mužský sbor